

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

ענין משה ברק עזר לגרום כאבראש לנציגות ישראל בחוק לארץ, שיעמדו תחת לחץ עתונות העולם. כל הסוכנויות הגדולות דרשו דוחים מקיפים על הענין מכתביהם בארץ הפרסום שינתן לחוק המבייש עלול להזיק במידה רבה לשם ישראל.

גם נציגים זרים בארץ התענינו בענין ברק, שגריר צרפת, שהוא ידיד ישראל, התבטא השבוע בהריפות באמרו בשיחה פרטית: „מזר שבמדינה בעלת רוב לאדתי יש חוקים קלריקאליים“.

מקור שלישי לצרות יהיה בתוך מפא"י עצמה, לא רק מנהיגות הפועלות התקיפו השבוע את החוק בהריפות, אלא גם איש מרכזי כמו אהוד אבריאלי שלח מכתב של הזדהות בלתי-מסויגת עם מאבקו.

מחזה, פרי עטה של שחקנית, יועדה כנראה בקרוב על במת, התיאטרון הקאמרי: בתיה לנצט, שחקנית התיאטרון הקאמרי, הגישה לוועדת הרפרטואר מחזה שכתבה אודות הטרנדיה של שחקני קירקס מודקנים. אם יוצג המחזה, שהתקבל בהתלהבות, יש להניח שהמפא"י יהיה פיטר פריי, בעלה של השחקנית.

המתן למאבק חריף מסביב להחלטת הממשלה לחקים עירייה ממונה בירושלים, סיעות הרוינים והימין מתנגדות לצעד זה, אשר עלול להתפרש בחוגים רבים כאי הצלחת מפלגות אלו בניהול העניינים המוני ציפאליים — פירוש אשר מפא"י תקבלו בשימחה.

בקרוב תוכל לקבל אינפורמציה על המזרח הרחוק ממקור ראשון: שני יומונים ישראליים (על המשמר וקול-העם) כבר חתמו על חוזה עם שירות הידיעות של סין העממית, באמצעות נציגיו בלונדון, ויש לשער שעיתונים ישראליים אחרים ילכו בעקבותיהם.

אם אתה וזתיק מפא"י, יש לך סיכויים טובים לצאת בשליחות לחוץ לארץ: לקראת הבחירות לקונגרס הציוני תנסה מפא"י להגביר את כוחה בכמה מדינות, בעיקר בדרום-אמריקה, בה חזק כוחו של השומר הצעיר, ובצפון מערב אירופה, תשגר מספר רב של שליחים למדינות אלו.

צפה להתפתחויות דר-מתיות בוועדת הבחירות מרכזית עוד בימים הראשו-נים לקיומה: יושב ראש הוועדה, השופט אגנטי, תבע בכל תוקף כי היחסים בתוך הוועדה יתנהלו ב"התאם לחוק הבחירות, הספיק כבר דוכא כמה נסיגות לעקוף את ה"חוק, איים בהתפטרות, אם יישנו מקרים מסוג זה.

תוכל להשיג שפע של מצרכים במחירים זולים, אם יגשימו מוסדות ההסתדרות את החלטתם לדאוג להורדת מחירים מלאי כותית לגרום, עלידי התחרות לי-הורדה דומה גם בסקטור הפרטי, כדי ליצור יציבות כלכלית לקראת ה-בחירות.

ייתכן כי איגוד עוב-די המדינה יתפרק עוד לפ-ני הבחירות: חברי מזכירות האיגוד המפא"יים החזירו, זה לא מכבר, את המנדאטים שלהם למפלגה, מאחר שהם לא הצליחו להגיע לידי הבנה עם הממשלה, לא יכלו להשתלט על פעילות עצמאית של חטיבות שונות בקרב האיגוד עצמו. בינתיים בקשה מהם מפא"י להוסיף להתחוק בתפקידיהם עד לביור סופי.

שינויים מרחיקי לכת יחולו בסגל הדיפלומטי הישראלי, אם תקיים הקואליציה הנוכחית גם לאחר הבחירות: לציונים הכלליים כבר הובטחו מקומות נאותים בניהול ענייני-החוץ (שני סגנים למנהל משרד-החוץ), סגנות במשלחת ישראל לאו"ם, לפחות אחת מארבע השגרירויות העיקריות: לונדון, השינגטון, פאריס, מוסקבה.

הבחירות לוועידת ההסתדרות יהיו שדה-קרב נסיוני להתמודדות בין מפא"י ומפלגות השמאל בבחירות לכנסת: מפא"י תקבל החלטה מכרעת בעניין הבחירות האזוריות רק אם תיכשל יחסית בבחירות ההסתדרו-תיות.

אז תקווה לעקוב אחרי מהיך משפטם של ארבעת הצע-רים הנאשמים ברצח כרואים כתגמול על רצח עווד וגמייסטר ושושנה הרצינון: מרבית העדות בענייני בסחון, שיובאו עליידי התיביעה, יישמעו בדלתיים סגורות.

קרוב לוודאי שמפא"י מ-מ-ם ואחדות העבודה יופיעו כרשימה משותפת בבחירות לרשויות המקומיות: נציגי מפא"י כבר השלימו את המשא ומתן בעניין זה עם אחדות העבודה, מנהלים משא ומתן דומה עם מפ"ם, משוכנעים שהוא יסתיים בחיוב.

מבחר התיאטרונים העומדים לרשות הקהל התיאטריבי יגדל, עם הקמת תיאטרון חובבים חדש, נוסף על זה הפועל בחסות בית-ציוני אמריקה. התיאטרון החדש יפעל בחסותה הבלתי-רשמית של הבימה, יאורגו עליידי יעקב מלכין, מזכיר הוועדת-הרפרטואר של הבימה.

לפעם הפסיק לרגע קט, אחוז צמרמורת קלה. משה ברק כתב איגרת ליצחק בן צבי, נשיא מדינת ישראל.

היו אלה כמה רגעי מנוחה וריכוז. משך היום כולו לא פסק זרם המבקרים. רופא צרפתי, המבקר בארץ כתייר, ביקש לבד-קו, צלמי טלביזיה אמריקאיים הסכו את החור על פיו, ביקשו את הזוג הצעיר להתחבק, צילמו את האב קורא על עלילות בנו בגליון של פרוטופייג'י. הבמאי צבי מרילנד הציק לכמה רגעים. אחד הידידים בא למסור דו"ח על שיחה עם חברי-הכנסת ישראל כרייהודה (אחדות העבודה). קבוצה של עורכי-דין צעירים הביאה הצעה כיצד ל-הערים על החוק.

כל אותו זמן שכב משה ברק על מיטתו. הודה הוא בחיך חלש: „משך רוב הזמן אני רואה בעיני רוחי כל מיני תסריטים סנ-סטטיים...“

חוק מלפני ארף שנה, הצייר מעין-הוד וחברתו לא היו מעוניינים בבעיות היסטוריות. הם היו מעוניינים בפתרון ל-בעיתם האישית: להינשא בארץ שאינה מאפשרת שום נשואין בין גבר, שהוריו היו יהודיים, לבין אשה, שהוריה היו נוצ-ריים. לו היו מעוניינים בהיסטוריה, היו יודעים שאין זה מצב המיוחד לישראל

העם

הגבעה עתה

המאורע הגדול של השבוע לא אירע במס-דרונות מועצת-הבטחון, ששחנוריה טחנו כר-גיל, גם כל מסדרונות הכנסת. הוא התקיים בכית-קולנוע. היתה זאת הצגת הסרט היש-ראלי האמיתי הראשון.

גבעה 24 אינה עונה (ראה קולנוט ועמוד 20) תעורר הד עמוק רבה הצופה הישראלי. הוא יתרגש עם המעמילים, היורדים בלילה בחוף הארץ, לתוך זרועות הבלשים האנגלים. הוא ישתהף במוראם של שורת הלוחמים מול חומת העיר העתיקה. והוא יזכר בימים הגדולים של המאבק — עת נראה העתיד כמשטח שכולו סורח ומוהיר.

למדינה הסומכת עדיין כמידה רבה מאד על רצונו הטוב של העולם, גבעה 24 אינה עונה ישמש כנשק-העמולה גדול. לגבי הארץ הישראלית תהיה השפעתו, אולי, הפוכה. הוא יזכיר לו מה רב הפער בין תקוות תש"ח לבין מציאות תשס"ו — פער שמקורו בחול-שת הנפש וברפיון הרות.

הממשלה

החששות האמתה

איך ספק כי המצב שנוצר היום הינו אידיאלי בשביל מפא"י ובשביל המדינה כולה, אמר פקיד בכיר במשרד ראש-הממ-שלה 48 שעות לאחר שובו של דויד בך גוריון לתפקיד שר-הבטחון.

אולם שרת עצמו לא ראה בשובו של ביי. גיי. לממשלה כל התפתחות אידיאלית: הוא ידע כי במוקדם או במאוחר יחרוג האיש משדה-הבוקר מתחום תפקידו, יתערב בעניינים לא לו, אפילו לא העלה על דעתו לבקש ממנו לחזור, לאחר התפטרות לבון.

כאשר נוכח שרת בישיבת צמרת מפא"י, שמע אה יושב-ראש הכנסת, יוסף שפרינצק מציע להחזיר את ביי. גיי, זוכה לתמיכתם הפעילה של מזכיר ההסתדרות, מרדכי נמיר, וגולדה מא-רסון, שרת-העבודה, החזירו פניו כסיר. הרגיעה אותו גולדה מאירסון: „אם הנסיון יצליח ואתה תיחנה כי אפשר לשרת בממשלה אחת עם בך-גוריון גם כשאין הוא ראש-הממשלה, נעשה הסדר דומה גם לאחר הבחירות.“

נסיון קצר, שרת נרגע במקצת. הוא שוכנע גם עליידי נימוקיהם של דורשי הדי-זרת ביי. גיי: שרת יקנה יציבות לממשלה ולמדי-ניות-החוץ. ביי. גיי. יגדיל את הפרסי-טיביה של הממשלה המפלגה.

בשבועות הראשונים לכהונתו המחודשת של ביי. גיי. דומה היה כי הנסיון הקצר הוכתר בהצלחה: שר-הבטחון המחודש פסק רק בענייני משרדו וענייני-הבחירות, לא התערב במעשיו של שרת. אולם ראש-הממ-שלה הוסיף לחשוש כי המצו השלו לא ימשך לאורך ימים.

החששות נתאמתו מיד לאחר תקרית עזה: ביי. גיי. סתה בפעילות נמרצת, כינס את הכנסתים הצבאיים הזרים, החל ליעץ לשרת כיצד לספל בפרשה מנקודת-ראותה של מדי-ניות-החוץ. כאשר סרב ראש-הממשלה לקבל את עצותיו של שר-הבטחון, פנה האחרון אל אנשי צמרת מפא"י, הפעיל אותם נגד שרת, אילץ אותו להיכנע.

אולם ביי. גיי. לא הסתפק בנצחונו הראי-שון, צעד בשבוע שעבר צעד נוסף אל מחוץ לתחומו: הוא תבע משרת שלא לערוך משפט בטחוני מסוים, העומד להתברר בק-רוב. הפעם היתה עמדתו של שרת תקיפה יותר: אי הענשתם של העבריניים היתה עלולה להפעיל גורמים אקטיביסטיים שונים במדינה.

השבוע נמשכה ההתמודדות הבן גוריונית-שרתית מסביב לעריכת אותו משפט בטחוני. אולם, לדברי מקורביו, כבר הסיק שרת מסקנות ברורות מן הנסיון הבלתי-מוצלח: הוא לא יסכים לשוב ולעמוד בראש ממשלה, אשר ביי. גיי. יהיה אחד מחבריה.

דת

אשה ברק ו. הכנסת

(ראה שער) החלונות היו סגורים בחדר מס' 32 של מלון גזית, בכיכר דיונוף התיאטריבי. מבעד לסככה שמעל לדלת חדר ריח ני-חוח של שיליסק טוב, שהוכן למטה במס-בת. על המיטה שכב גבר סרוע-שער במ-עליבית אדום משובץ, כתב מכתב. מטעם

שובת רעב וחברתו ביום השבעי לצום. נשיא יקר, איני רוצה למות...

בשנת 1955, אלא מערכה חוקית שנולדה לפני למעלה מאלף שנה.

בימי קדם, עת היה העולם התרבותי מאורגן בערים או גלילים, לא התעוררה הבעיה כלל. השיפוט היה מחוזי. רק עם התנוונות האימפריה הרומאית, כשה-דתות השמיות הציפו את אגן הים התיכון, גולדה מסגרת חדשה. בני אדם חדלו להיות בני אומה, הפכו חברי עדה דתית.

לפי מושגים אלה שמלפני ימי הביניים, היה נוצרי כאחונה ונוצרי מאלכסנדריה שייכים ליחודה אחת, והוא היה הרין לגבי יהודי במרסל ויהודי באנטיוכיה. אולם ליהודי די במרסל לא היה שום קשר עם נוצרי ב-אותה עיר. הוא לא יכול היה לשאת את בתו. העולם שוב לא התחלק לפי לאומים מול-דתיים, אלא לפי עדות בינלאומיות בעלות הגדרה דתית. כל השיפוט האישי, כל סידורי הנשואין והגירושין, היו בידי בתי-הדין ה-דתיים, שהיו מוכרים עליידי המדינה הדתית.

סופ-רכיבה דתי, נגד מערכה זו הת-מרדו עמי אירופה עם עליית התקופה החד-שה. תקופת הרניסאנס הולידה את הלאומים המודרניים, שהגירו את עצמם על פי שו-ת פות של מולדת ושפה. הדת הופרדה משל-טון המדינה, העדות חדלו להיות מסגרות בעלות חשיבות מעשית. חוקרי-הישואין ה-דתיים עברו בהדרגה לפח-האשפה של האני-טוריה, יחד עם מכשירי-העניינים של האני-קוינציה.

רק במדינה אחת בעולם היה התהליך